

Kulturdepartementet
103 33 Stockholm

DNR: Ku2015/02481/KL

Riksbyggens remissvar Gestaltad Livsmiljö

+

Riksbyggen har beretts tillfälle att avge yttrande på rubricerat betänkande. Nedan redogör vi för våra övergripande synpunkter och därefter kommenterar Riksbyggen enskilda ändringsförslag.

Övergripande synpunkter

Riksbyggen uppskattar utredningen och är till stora delar positiva till flera av förslagen. Att aktualisera gällande politik och uppdatera nuvarande mål mot aktuella samhällsutmaningar är alltid av stor vikt. Utredningen tar större grepp om arkitektur-, utformnings- och designfrågor med utgångspunkt att förbättra möjligheterna att utveckla vår gemensamma livsmiljö och en hållbar samhällsutveckling, något som Riksbyggen välkomnar.

Riksbyggen vill också lyfta att vi ser positivt på de inkluderande arbetssätt utredningen har valt att använda sig av. Dels att delar av utredningsarbetet har gjorts publikt genom utredningens webbplats men också att det har funnits möjlighet att följa arbetet för den enskilda via social media. Att så här angelägna frågor kombineras med transparenta processer är viktiga ur ett demokratiskt perspektiv.

6.4 Förslag till nya nationella mål för arkitektur-, form- och designpolitik (s. 124)

I Riksbyggens bostadspolitiska plattform – *Bostaden är lösningen* (2014) förordade vi att en ny arkitekturpolitik skulle tas fram. Riksbyggen anser dock att arkitektur som politikområde är nära förknippat med samhällsbyggnads- och bostadsutvecklingsfrågor – arkitekter och andra som arbetar med utformningsfrågor är viktiga aktörer när befintliga bostadsområden ska vidareutvecklas och när nya stadsdelar ska tillskapas. Riksbyggen tror inte att politiken som berör arkitektur ska sorteras inom ramen för den samlade kulturpolitiken. Istället tror Riksbyggen att potentialen för arkitekturpolitiken vilar i att inkorporera den i politiken som bedrivs på Näringsdepartementet, där de närbesläktade frågorna som rör bostäder och stadsutveckling hanteras.

7.3 Förslag till ombildning av Arkdes till Myndigheten för Gestaltad livsmiljö (s. 132)

Riksbyggen tycker att det är bättre att Boverket får ansvar för frågor som rör genomförande av gestaltad livsmiljö och arkitektur istället för att upprätta en ny myndighet. Riksbyggen tycker samtidigt att Arkdes ska fortsätta att främja arkitektur, form och design och ha ett långsiktigt perspektiv när det gäller boende och stadsutveckling, liksom sitt nuvarande uppdrag.

8.5.3 Helhetssyn på offentliga miljöer (s. 155)

Riksbyggen instämmer i förslaget men tycker det är viktigt att inkludera fler myndigheter när nya metoder av helhetsgestaltning av gemensamma livsmiljöer ska vidareutvecklas. Det politiska läget och den samhällsutmaning som väntar Sverige kommande år, kommer att ur ett boende- och integrationsperspektiv kräva helhetssyn med nya dimensioner. Riksbyggen tror att åtminstone två andra myndigheter har stor betydelse i ett sådant utvecklingsarbete utifrån sina respektive uppdrag och dessa är Lantmäteriet och Migrationsverket. Dels är det två myndigheter som bransch och andra offentliga institutioner samverkar mycket med, dels för att den kunskap som finns på respektive verk är ovärderlig. Lantmäteriet känner Sveriges geografi och Migrationsverket som utifrån sin nuvarande vision om att ”med öppenhet ta till vara den globala migrationens möjligheter” kan ha mycket att bidra med.

8.5.9 Statliga myndigheters ansvar att ta fram särskilda program för arkitektur, form och design (s. 165) och

8.5.10 kommuner och regioner ska stimuleras att ta fram program för arkitektur, form och design (s. 166)

Riksbyggen tror att det är av stor vikt att vissa myndigheter tar fram vägledning för som kan stödja kommunerna vid framtagning av gestaltungs- och designprogram eller liknande. Riksbyggen ser gärna att sådan vägledning förordar bredare program som *säkerställer* kvalitet och hållbar samhällsutveckling inom planetens gränser. Riksbyggens erfarenhet är att alltför detaljerade (gestaltungs)program snarare motverkar än fyller sitt syfte samt kan hämma branschens förmåga att faktiskt genomföra projekt.

10.9.3 Forskningsutlysning i hållbart samhällsbyggande (s. 223)

Riksbyggen tycker att detta är ett välkommet förslag. År 1991 stiftades Riksbyggens Jubileumsfond Den Goda Staden, som utöver Formas, är en av få instanser idag som stödjer den här typen forskning.

11.3.2 Innovativt byggande bör främjas (s. 239)

Riksbyggen vill särskilt framhålla utredningens fokus när det gäller att främja innovativt byggande. Behovet av den här typen av anslag kommer med största sannolikhet att öka framöver. Riksbyggen tycker även att stödet ska främja innovativa boendemiljöer, eftersom digitalisering och informationsteknologi bryter upp dagens levnadssätt, geografiska samband och statiska platsberoenden. Med hjälp av medel den här typen av medel kan fler aktörer satsa på olika innovativa lösningar. Det triggar också till nytänkande i branschen och kan möjliggöra pilotprojekt som kanske aldrig hade varit möjliga annars. Riksbyggen ser inga hinder för att stödet i sådant fall utvidgas till alla kategorier av bostäder, då alla boendeformer är del av ett gemensamt samhälls- och bostadsbyggande.

Stockholm dag som ovan

Riksbyggen ekonomisk förening

Mårten Lilja

Vvd och Chef Affärsområde Bostad